

บันทึก

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมาย (สภามหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัยจะเสนอชื่อผู้แทน
ซึ่งมิได้เป็นกรรมการ เข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบ หรือแจ้งชื่อ
ผู้แทนซึ่งมิได้เป็นกรรมการเป็นผู้แทนสภามหาวิทยาลัย หรือผู้แทนสภามหาวิทยาลัย
เพื่อลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล
แรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.๒๕๒๒ ได้หรือไม่)

กรมแรงงานได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ มท ๑๑๐๖/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม
๒๕๒๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า โดยที่กรมแรงงานจะจัดให้มีการเลือกตั้ง
ผู้แทนฝ่ายนายจ้างและผู้แทนฝ่ายลูกจ้างเพื่อดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบในศาลแรงงานกลาง
ตามมาตรา ๑๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.๒๕๒๒

มาตรา ๑๔ ผู้พิพากษาสมทบจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลตามบัญชี
รายชื่อผู้แทนฝ่ายนายจ้างที่กรมแรงงานเสนอ จากการลงคะแนนเสียงของสภามหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัยแต่
ละฝ่ายซึ่งจดทะเบียนที่ตั้งสำนักงานซึ่งจดทะเบียนที่ตั้งสำนักงานไว้ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจาก
บุคคลตามบัญชีรายชื่อที่กรมแรงงานเสนอแทนฝ่ายนายจ้างหรือฝ่ายลูกจ้าง

ผู้ที่ได้รับการเสนอเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบต้องมี
คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) บรรลุนิติภาวะ
- (๓) มีภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำงานอยู่ในเขตศาลแรงงานนั้น
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) เป็นผู้มีคุณสมบัติในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุข
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน
หรือกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี หรือพ้นเวลาที่ศาลได้กำหนดใน
การรื้อถอนโทษแล้ว

(๘) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง กรรมการพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
สมาชิกสภาหรือสมาชิกสภากรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง หรือทนายความ
หลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งรายชื่อผู้แทนฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้
เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบจะต้องเข้ารับการอบรมใน
เรื่องเกี่ยวกับศาลแรงงาน อำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาสมทบและระเบียบที่เกี่ยวข้องตลอดจนการดำรงตนใน
ฐานะเป็นผู้พิพากษาสมทบตามระเบียบการอบรมที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๗ ฉะนั้น กรมแรงงานจึงได้มีหนังสือแจ้งให้สมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงาน ซึ่งจดทะเบียนที่ตั้งสำนักงานในเขตศาลแรงงานกลาง เสนอชื่อผู้แทนซึ่งสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานคัดเลือกเข้ารับเลือกตั้ง และแจ้งชื่อผู้แทนซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งไปยังกรมแรงงาน ตามกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.๒๕๒๒ ข้อ ๒^๒ และข้อ ๖^๓ ในการนี้ สมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานบางแห่งได้เสนอชื่อบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการหรืออนุกรรมการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานนั้น เป็นผู้แทนสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนสหภาพแรงงานเข้ารับการเลือกตั้ง หรือเป็นผู้แทนสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนสหภาพแรงงานซึ่งจะทำหน้าที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยมีความเห็นว่า เป็นการเสนอชื่อผู้แทนสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนสหภาพแรงงานเข้ารับการเลือกตั้ง และเป็นการแจ้งชื่อผู้แทนสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนสหภาพแรงงานซึ่งจะทำหน้าที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยชอบด้วยกฎหมายเพราะพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานฯ มิได้บัญญัติห้ามไว้ แต่ในเรื่องนี้มีผู้ให้ความเห็นแย้งว่า สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๘^๔ หรือมาตรา ๑๐๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ.

ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบจะต้องปฏิญาณตนต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานกลาง หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลแรงงานภาคหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแรงงานจังหวัดซึ่งตนจะเข้าสังกัดแล้วแต่กรณี ว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่ผูกพันตนว่าเป็นฝ่ายนายจ้างหรือฝ่ายลูกจ้างและรักษาความลับในราชการ

ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ต้องออกตามวาระไปแล้ว ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้

๒ข้อ ๒ ให้สมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานซึ่งจดทะเบียนที่ตั้งสำนักงานในเขตศาลแรงงานกลาง ศาลแรงงานภาค หรือศาลแรงงานจังหวัด เสนอชื่อผู้แทนซึ่งสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานคัดเลือกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเพื่อจะดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาสมทบฝ่ายนายจ้างหรือผู้พิพากษาสมทบฝ่ายลูกจ้างในศาลแรงงานนั้น แล้วแต่กรณี ต่ออธิบดีได้ตามจำนวนที่อธิบดีกำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากอธิบดี

๓ข้อ ๖ ให้สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานแจ้งชื่อผู้แทนคนหนึ่งซึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ที่จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาสมทบฝ่ายนายจ้าง หรือผู้พิพากษาสมทบฝ่ายลูกจ้างแล้วแต่กรณี ต่ออธิบดีก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน

ในกรณีที่ไม่มีสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานในเขตศาลแรงงานใดให้ผู้แทนฝ่ายนายจ้างหรือผู้แทนฝ่ายลูกจ้างตามข้อ ๓ เป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

๔มาตรา ๖๘ ให้สมาคมนายจ้างมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนของสมาคมนายจ้างในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

๕มาตรา ๑๐๐ ให้สหภาพแรงงานมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนของสหภาพแรงงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้

๒๕๑๘ ซึ่งบัญญัติให้สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการ และเป็นผู้แทนของสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำแทนก็ได้ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้ ดังนั้น สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานจึงไม่อาจเสนอชื่อบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานเป็นผู้แทนสมาคมนายจ้างหรือผู้แทนสหภาพแรงงานเข้ารับการเลือกตั้งหรือเป็นผู้ทำหน้าที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้

กรมแรงงานเห็นว่าเป็นปัญหาข้อกฎหมายสำคัญ หากดำเนินการไปทางใดทางหนึ่งอาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายสองประการ ดังต่อไปนี้

๑. สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานจะเสนอชื่อบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน เป็นผู้เข้ารับการเลือกตั้งได้หรือไม่

๒. สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานจะแจ้งชื่อบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน เป็นผู้ซึ่งจะทำหน้าที่ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมแรงงาน) และผู้แทนศาลแรงงานกลางแล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) สำหรับปัญหาประการแรก เมื่อได้พิจารณามาตรา ๑๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ.๒๕๒๒ แล้ว เห็นว่าผู้ที่สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานจะเสนอชื่อหรือคัดเลือกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเพื่อจะดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาสมทบ ไม่จำเป็นต้องเป็นกรรมการสมาคมนายจ้างหรือกรรมการสหภาพแรงงาน เนื่องจากมาตรา ๑๔ มิได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือของผู้พิพากษาสมทบไว้ว่าจะต้องเป็นกรรมการสมาคมนายจ้างหรือกรรมการสหภาพแรงงาน ดังนั้น ในการเสนอชื่อหรือคัดเลือกบุคคลเข้าสมัครรับเลือกตั้งเพื่อจะดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาสมทบตามข้อ ๒^๗ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน ฯ สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการสมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงาน เป็นผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งดังกล่าวได้ แต่บุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน ฯ

(๒) สำหรับปัญหาประการที่สอง มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง^๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน ฯ บัญญัติไว้ชัดแจ้งว่า สิทธิการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นของ”สมาคมนายจ้าง” และ ”สหภาพแรงงาน” ซึ่งจดทะเบียนที่ตั้งสำนักงานในเขตศาลแรงงานนั้น สิทธิการ

^๖โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งดังกล่าวเป็นสิทธิเฉพาะตัวของสมาคมนายางและสหภาพแรงงานเนื่องจากกฎหมายคำนึงถึงคุณสมบัติของผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่จะต้องเป็นสมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานเท่านั้น ฉะนั้น สมาคมนายจ้างและสหภาพแรงงานจะต้องใช้สิทธินั้นโดยคณะกรรมการตามมาตรา ๖๘^๙และมาตรา ๑๐๐^{๑๐}แห่งพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ เพื่อการนี้คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งทำการแทนก็ได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ^{๑๑} แต่จะมอบหมายให้บุคคลอื่นใช้สิทธินั้นแทนไม่ได้ ดังนั้น ในการดำเนินการตามข้อ ๖^{๑๒}แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงาน ฯ สมาคมนายจ้างหรือสหภาพแรงงานจึงไม่อาจแจ้งชื่อบุคคลอื่นซึ่งมิได้เป็นกรรมการสมาคมนายจ้างหรือกรรมการสหภาพแรงงาน เป็นผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้ที่จะดำรงตำแหน่งเป็นผู้พิพากษาสมทบได้

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๒๗

^๙โปรดดูเชิงอรรถที่ (๔)

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๕)

^{๑๑}โปรดดูมาตรา ๖๘ และมาตรา ๑๐๐ ในเชิงอรรถที่ (๔) และที่ (๕)

^{๑๒}โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)